

Howdy

Mitosekane

V zadnji pesmi olesenelega strahu
so skriti padci grozdja;
v prvem curku s poda
znoj postov zemlje.

Kje si, o bog,
da izpiješ čašo krivice,
ki se pretaka čez rob?
Nagni hitreje
in brez zdravice,
da še zadnjič
ne planemo v jok!

Dvoje tankih niti
curlja v posodo prazne noči,
ob kotlu dremavi starec
nalaga polena pod slive,
toplota v posodi ga žge
v izpatem že grlu.

So dnevi, ko ne moreš poljubiti
na ženskem licu rože;
ko roka se zatakne
v noro misel
in jo grabi,
jo grabi,
grabil

Noči,
noči so,
ko bolest ne mine
ko zjutraj le pepel
ostane od tvojih solz,
solz, ki so zgorele v tebi.

In nekoč boš ta pepel razsul
po blagem ženskem licu
in se boš zazrl in ranil
na tej roži sreče
pepelnične;
nekoč boš,
nekoč...

Dnevi so
in so noči bolestne
in si ti, iskalec rože,
in roža je in je pepel
in dan in misel in solzé,
le vezati ne veš darila zasel

Med drevje, travo
in kamenje
položena resnica
ni nikoli ženska!
Ne nosi steznika
in pikčastih hlačk
in kratkega krila,
ki bi ga lahkomišelni
dvigovali v zabavo
ali se z resnico
razgaljenih prsi
zavalili v travo
med kamenje in drevje.

Danes sem te zopet pil —
tebe, ki skrivaš ljubosumjel
Poješ mi po grlu
in hitro te spoznam po pesmi;
spoznam po vonju te,
ko zmešaš v meni
s soncem redke dni dežja,
z mislimi ljubezni čustvo.
Spoznam te po vonju,
po vonju ljubosumja:
dnevi so, ko ga prinašaš,
so dnevi, ko odnašaš
mi ta stud v srce.
Potiho te preklinjam,
a vem, da nisi krivo —
če namesto tebe, vino,
zdaj vsrkaval plaho
svojo žensko bi iz čaše,
klel ne bi in ne trpel.

Da bom vedel draga,
mi na masten papir
napiši vsaj besedo,
spusti nanj kapljo
krvi iz tiste rane
ali naredi okoren
velik križ.

Da, bom vedel draga,
da konec je beline
in da si izkravela
v objemu tujca,
ki te je prepojil
kakor mast papir,
vedel bom,
da ta križ pomeni
nem in srep pogled.

Stor
Feng

RUMENA REKA

v skorjah
sem že bil.
z lasuljo
temačnih
sem nemo trudno
z dehtečo drobno roko
v eno misel
v potoku misli
in na obrazu tega sonca
zraven sem bil pepel
odšel sem dvakrat
ki tleje in žari
v korenini trnja
so kakor v bron
med tistim,
in s srnami rjavimi trguje
in še nekom, ki v meni
utrip je eno
kakor za zamah
v posmehu bréz
ko stopi mačka
in mu nikdar do dna
poskusi eno
se vrne kakor pav
v cesarskem trušču vrta —
kot vonj tega
v skorji koreninic
in zopet vsa pobožna
v valu in oklepu
gorje;
kdor ti jo je iz grla stiskal
ni videl dneva

v jutranjem zagonu
in ni nikdar več
kristal želja
v zvenu te kovine
ji nisem mogel
ker vedno bolj
na en papirček
tako sem res prečrtal
v trenutku ko sem križ
rumena reka
pa je na sedmini
stoterih čustev
storetih čustev
in preveč neznanih zvez
v navalu svoje vode,
divjega bučanja smeha
vse polno rib
pa niso gnile v soncu,
čepprav so njega misli
prek vseh želja
da bi v zavetju
morda le v škrgah začutile
slino.
kaj zato,
in jo v možganih
vrnila se je

kot rumena reka,
ki z mislimi se vred vali
in hoče v ustih
in živa senca
vsak dan na žrtvenik
razprtih kril vsega
naj bo, je rekla
pognati v ozki strugi
prek vseh mostov
da bi kot reka
kar ni oko,
pošastne mačke
ki vsak dan joče
se kmii z ribami,
ki sem jih križal
z nevihto
in oblaki
in to,
se je pokazalo
ko vstopiš
da bi lahko
zamanj odhajal,
rumena reka
v meni je postalo...

+++

„MOČNI LJUDJE SE BOJILJO ČLOVEKA – ZATO GA NE MOREJO LJUBITI, IN ČE LJUBIJO, SO NJI HOVI POLJUBI PRAZNI IN USTA POLNA ZAUDARJAJOČE SAPE, NE, MOČNI LJUDJE NE MOREJO LJUBITI.“

malo veliko mesto, junija 1948

Lepo in grdo si velikokrat podaja roke, a redkokdaj hodita skupaj ... sta kot prijatelja, ki se srečata po dolgem času in si imata veliko povedati – samo da eden izmed njiju ne zna poslušati.

dozdeva se pravilno edino njuno skupno hojenje, zamišljeno in preiščeno, pritiskajoče k tlom – in ravno zaradi tega vzravnano, kajti če človek želi, da nastopa med njima ustvarjalna napetost, ju ne sme pustiti hoditi drug pred drugim ali za drugim, mora in more ju voditi skupaj – kot ptica ali muha, ki vesta vsaka v sebi različnost naletov modrega in bobnečega neba, vesta v naprej, da lahko letata – torej: da lahko živita.

morda smo ljudje kdaj lepo in grdo že nosili v sebi – po verjetnosti otrok matere narave prav gotovo, saj nam je moralo biti podeljeno najosnovnejše za življenje (pridodeljeno) – vendar smo s časom 'odraščanja' – ko smo pozabili na otroštvo – pozabili tudi na skupnost obojega in dozdeva se – kot se izgubili v večini večine.

danes gre za ponovno vračanje k viru, k ponovni skupni hoji se dose danjih (dovčerajšnjih) nasprotij, ki si niso nasprotja, postavljena sama proti sebi, ne, nasprotja si postanejo šele v soočanju, kar pa ne pomeni, da je v naravi soočanja prevzemanje besede (potrebno se je naučiti poslušati) ali pred kom ali za kom raztegniti korak, namreč:

dozdeva se, da je narava soočanja ravno poskus sinteze obojega, kar ne pomeni negacije niti enega niti drugega, to je poskus združevanja, katerega razdvojevalna energija se porabi za vzrast novega lepega in grdega, boljše:

katerega razdvojevalna energija se porabi za vzrast novega lepega in ne-lepega.

(Lepo lahko obstoji šele z obstojem ne-lepega, lepota je lepota obojega, če ni ne-lepega, ne moremo vedeti, kaj je lepo, če je vse lepo, ne potrebujemo opredeliti tve lepega – je vse brezlična zmes začetka.)

malo veliko mesto, junija 1948

Deklica, stara si in modra, veliko vode je preteklo po koritu tvoje reke, kamni, riba in valovi so ti šepetali mnogo besed, ki si jih slišala samo ti, tako jih tudi samo ti veš.

Povej mi, ali govori resnico človek, ki včeraj vedel je povedati, da pijan je – od besed?

Kako si sploh upaš dvomiti v resnico njegovih besed? Mar misliš, da so vsi ljudje tako pre-drzni, kakor ti, da govorijo naokrog besede, katerih resnica izven tebe spi? Nejeverni izspravevalec, ne!

Starka, si prepričana, da se ne motiš?

Zdravnik sem, ki vse življenje sem se učil razumeti drugih in svojega telesa dih. Lahko rečem, da poznam utripe srca in žil, pregibe mišic in organov, poznam očesne vdolbine, nakovala in klediva, poznam se kot poznaš se ti kot re-

ka, in lahko rečem, čprav že slišal kdaj sem to, po čemer te sprašujem, da telo je lahko pijano samo še od dovčerajšnjih kapljic grozja.

„Zakaj pa me potem sprašuješ, če ti to sam vse tako dobro veš?“

„Bil naprošen sem od človeka, ki bi ga naj opijanile besede tudi tvoje – besede reke, Velike reke, na obrežju katere da je stal in jo poslušal.“

„Tako kot on želel od tebe je priditve pijanosti brez kapljic grozja in ker jih ni dobil, zatelel si je še mene, tako ti želiš od mene priditve tvoje pravosti, ker ti jih on ni dal. Ne vem, kako naj dam obema – morda besede.“

kot prvo

ČE ON PIJAN JE IN TI TREZEN ZAKAJ PA NE? TAKO KOT DOPUŠČAS SEBI, DOPUSTI TUDI NJEMU.

kot drugo

ČIMPREJ POZABI BESEDE, KI DA SO PIJANE, NE BO TI TEŽKO IN TUDI SE NIKAR NE BOJ, DA BI TEBI SE KAJ TAKEGA PRIMERILO KAJTI DOZDEVA SE, DA MI NEKAJ GOVORI (IN KOLIKOR TE PO ZNAM, TO KAR DRŽI), DA TVOJE TELO TAKO ZELO JE ZDRAVO, TO JE: NORMALNO, DA SE MU NE MORE, ČE SE RES DOGAJA, PRIPETITI NEKAJ (ČE ZA TO MERILO JE VEČINA) TAKO ZELO BOLANO PIJANOST OD BESED.“

malo veliko mesto, 27. junija 1948

„ČLOVEK NOSI V SEBI RESNICO VSEH PTIC, OBLAKOV IN CVE TLIC.“ si mi dejala, starka, in nisem vedel, kako bi ti verjel. Verjeti sem ti začel čisto slučajno, trudne so bile moje oči in glava polna hrupa. Bol, ki je zapirala oči, in glasnost odmevov hrupa, ki se je ponujalo kot smisel, mi je lahko z jasnostjo in čistostjo pogleda izpila samo Velika reka.

Odšel sem k vodi Velike reke.

Dolgo sem hodil in bal sem se že, da me oči vodijo po napačni poti, da nikoli ne bom prišel.

— Zazdelo se mi je, nekaj je reklo: „Postoj, tukaj je. Tu je voda Velike reke. Prišel si.“ in sem se ustavil.

pogled pa je šel naprej, naprej, in ko se je vrnil, mi ni vedel povedati ničesar. Sam: „Kje si velika reka?“

— „Tukaj.“

je kdo govoril?

— „Tukaj sem, korak od tebe, bala sem sem se že, da boš padel vame in da te bo odnesel moj mogočni tok vodovja.“

„Velika reka, ti? potoček, ki ti še vodna sled prav težko rečem?, ki te ne bi videl, ko bi molčala.“

„Zakaj ti pravijo Velika reka?“

sem želel vedeti, ko sem polagal oči in glavo v nežno nakodrano sled potočka in

bil sem ji že tako blizu, da sem ne licih začutil počasi dvigajoči se hlad vodnih kapljic.

potoček se je pričel širiti v potok,

malo reko,

postal je reka,

katerega voda se je še vedno širila, tiho, skorajde neslišno, polnila se je z življenjem, rasla, rasla in še vedno naraščala, postal sem riba tvoje-ga velikega toka, Velika reka.

POSTAL SEM RESNICA VSEH VRABCEV, ŠČINKAVCEV, GALEBOV IN SINIC, VSEH LA STOVK IN ČEBEL, VSEH REK, MORIJ IN POTOKOV, OBLAKOV PESKA, ZVEZD, JOKA NARAVE KOZMOSA RESNICA VSAKEGA VSAKE MU IZMED NAS V NAS.

„zakaj ti pravijo Velika reka?“

ko se je zgodilo.

S KOMAJ DIHAJOČIM PAJČOLANOM DEKLICINE SREČE ALI S TEMNO PRISOTNOSTJO PA DAJOČEGA BROKATA

PER ASPERA AD

Utrasi, 4

ZASTRTO, SKRITO, OČEM NEVIDNO...

PRAZNO...
malo veliko mesto, tukaj, 28. junija 1948

Rekel si: „Nekoč smo sveto govorili o velikem – v, sedaj o velikem – c.“

Razlike da ni nobene, si rekel.
Pa je, majhna, in ravno zaradi tega ja:

ODDELČNA ORGANIZACIJA VC PETEGA LETNIKA ŽIVLJENJA
sveti veliki – v te ponovno spet rojeva kot človeka, kot kroglo, ki hiti proti svojemu središču, središču, katerega središčna točka je ravno večno hitenje.

sveti veliki – c pa te ponovno spet rojeva kot ne-človeka, ki si ti kot spaka, katerega razum nima nič kaj bolj pametnega početi – kot smrčati.

OBVEŠČAMO TE,
DA SMO NA SESTANKU DNE 5. MARCA 1948 SPREJELI NASLEDNJE SKLEPE:

1. sklep: VSE ČLANE, KI SO MANJKALI TRI IN VEČKRAT NA NAŠIH SESTANKIH, BOMO POKLICALI NA ZAGOVOR.

2. sklep: TI ČLANI BODO MORALI DOKUMENTIRATI SVOJE DELOVANJE V DRUGIH OKOLJIH. ČE SE POZIVU NE BODO ODZVALI, JIH BO ODDELČNA ORGANIZACIJA PREDLAGALA OSNOVNI ORGANIZACIJI ZA BRISANJE IZ ČLANSTVA.

ČLANI, KI DELUJEJO V DRUGIH OSNOVNIH ORGANIZACIJAH, PA SO TO OSNOVNI ORGANIZACIJI, V KATERI SO DELOVALI, DOLŽNI SPOROČITI. GLEDE NA TO, DA SI TUDI TI MANJKAL VEČ KOT DVAKRAT, TO JE TRI IN VEČKRAT, TE VABIMO DA SE UDELEŽIS SESTANKA, KI BO V PREDAVALNICI PETEGA LETNIKA ŽIVLJENJA 28. JUNIJA 1948 ZVEČER, S SEBOJ PRINESI PISMENA DOKAZILA O AKTIVNOSTI DRUGJE.

TOVARIŠKI POZDRAV

res bolj težko razumem ljudi, ki s sprejemanjem neke misli sprejemajo nase odgovornost celega človeštva, govorijo o njem, o humanizmu, sebi kot ljudeh, meni kot človeku, pa jemljejo svobodo in se igrajo zakone, ko govorijo, da jih ni.

SEKRETAR ODDELČNE ORGANIZACIJE VC PETEGA LETNIKA ŽIVLJENJA

razumem vso prehodnost, vendar kljub vsemu.

če mislijo iskreno – to je v čas segajoče, potem ne morejo ostati neprizadeti ob tvoji pesmi. David, ki jim jo včasih zapojem – oni pa so!, in celo govorijo o neki nepravdnosti tvoje pesmi. Ti ljudje ne vedo, kaj je ljubezen. Ti ljudje so premočni, da bi lahko ljubili. Tako tudi ne morejo biti ljubljani.

OČITNO MISLIM NAROBE, SAMO KAJ, KO NE VIDIM, KJE. ZATO MI NAJ BO OPROŠČENO, DA IMAM NAMEN VZTRAJATI, PRISEGAM NA OLTARJU VEČNEGA HREPENENJA, DA NE BOM PONAVLJAL NAPAK DRUGIH – POSKUŠAL BOM DELATI SAMO MENI LASTNE NAPAKE.

malo veliko mesto, 28. junija 1948, pozno zvečer

Človek z veliko dolgo brado, praviš mi, naj se smehljam, ko si mi prepovedal živeti, praviš mi, naj vse skupaj jemljem kot šalo...

„SLEPOTA ČUTOV SE NE ZACNE TAKRAT, KO NE VIDIS VEČ NICESAR, AMPAK ŠELE TAKRAT, KO SE TI ZAZDI, DA SI ZAGLEDAL – VSE, ČLOVEK Z VELIKO DOLGO BRADO.“

ZA RESNICO SI POSTAL SLEP V TRENUTKU, KO SI MI ZAŠEPETAL NA UHO, DA SI JO ZAGLEDAL.“

...od mene zahtevaš, da naj ne jemljem resno tvoje resnice, katere

vezal si ti s svojimi prijatelji, da pa jo moram kljub vsemu upoštevati? Človek z veliko dolgo brado, mislim, da že preveč trdno sedi s svojo obilno – veliko zadnjico – na zemlji – predolgo že gledaš in poješ himne svojemu božanstvu, da bi lahko še videl jasnost vodnega tolmana in potovanje mravlje proti vodi med kamni na obrežju Velike reke, človek z veliko dolgo brado, prepričan sem, če še želiš besede človek, da se ti je zameglil pogled,

ne da gledaš v prazno in skozi to pokrajino hitiš proti oazi življenja neke tamkaj čez, ne, postal si slep za svet, ki ga živiš in ga učiš živeti prav ti, o, norec.

Človek z veliko dolgo brado, slep si, oči so ti umrle, verjami, saj drugače ne vem poslušati besede tvojega rotenja: GOVORJENJA!

Človek z veliko dolgo brado groziš mi – RES SI SLEP.

PRAV IMAS, KO ZAHTEVAŠ ODZVANJANJA BESED, PRAV IMAS, KO SI JIH ŽELIŠ Z GROZNJJO PRIDOBITI,

VENDAR IMAM TUDI JAZ PRAV, ZATO LAHKO GOVORIM Z BESEDO MOLKA – MOLCIMI NE, NI RES:

– LAŽI NI, LAŽ PREDSTAVLJA V GOVORICI MOLKA SAMO RAZLIKO MED DVEMA RESNICAMA, KI PA S TEM NISTA PRAV NIČ MANJ RESNIČNI. –

malo mesto, 6. marca letos

„SLAST SREČE, RADOŠTI IN LJUBEZNI NI SKRITA V ZMAGAH, ZMAGE SO SLEPE ZA SREČO.“

ZMAGE VEDNO NEKOGA ONESREČUJEJO, MU JEMLJEJO LJUBEZEN –

– KAKŠNA PA JE POTEK TVOJA LJUBEZEN, ČE JO MORAS ZATO, da jo lahko uživaš, NAJPREJ NEKOMU VZETI?

OSVOJITVE SO PRAZNE IN KRUTE – SLAST SREČE RADOŠTI IN LJUBEZNI JE SKRITA V OSVAJANJIH, NE V OSVOJITVI.“

OPOMBE:

1) = pričujoče besede, na začetek katerih ste pravkar položili svoje oči, so rahlo prirejene (predvsem skrajšane in v jedrnatost nit povezan) inačice besed, ki jih je zapisala (kot že podnaslov pove) mentalno ne ravno najbolj uravnovešena oseba (+ + +), namreč: zase trdi, da je nepismena, čeprav prav tekoče bere, kolikor toliko zadovoljivo razmišlja in piše.

Z objavo njenih lastnih besed želim razbiti njeno fiksno idejo nepismenosti, ki si jo neprestano laže in verjame, prepričan sem v uspeh, kajti v skupnih pogovorih sva prišla do zaključka, da nepismena oseba ne more pisati (kako se je razvnel ob tem!). Torej, tovariš + + +...

Večji del odlomkov iz dnevnika je izbranih iz usodnih dni leta 1948 in nam kažejo moč doživljanja pripravljavanja nekega dogodka in samega dogodka v psihi ne najbolj mentalno zdravega človeka. Ko je naš avtor „+ + +“ ustvarjal te vrstice, je še dihal zrak zunaj prostorov, kjer ga sedaj od časa do časa obiskujem, takrat še namreč ni bil nevaren za okolico.

Zahvaljujem se uredništvu študentskega lista Katedra (predvsem tovarišu SRČNIKU in tovarišici OREŠEKI), da so tako ljubeznivo odstopili prostor za objavo besed, ki jih lahko sedaj (ne)pričnete brati.

2) = upam, da priredba kolikor toliko odgovarja predlogi, po kateri je bila delana. Če koga zanimajo originalni teksti, naj zanimanje sporoči na naslov lista ali pa kar na naslov: A. F., Bresterniška ul. 51, Kamnica 62351.

Eucelje Avstruja

PRAVLJICA

„ČE ŠE VEDNO ŽELIŠ MI GOVORITI, STOPI NA KAMEN OBREŽJA REKE, PRISLUHNI JI, IN POVEJ MI PESEM, KI JO VODNE KAPLJE ŠEPETAJO.“

(neznani ljudski pesnik iz province Kwangtung, Kitajska, 6. st. pr. n. št.)

tega ni bilo tako dolgo, morda celo danes tik večera, ko sem stopal po mestu; poskušal sem hoditi kot mi je veleval glas nekje znotraj mene — na trenutke se mi je dozdevalo, da ga prav razločno slišim; a ko sem odprl oči in pogledal nazaj na prehojeno, sem ugotovil, da sem tukaj že nešteto krat pošagal svoje korake — in med množico stopinj, ki so se pogovarjale med saboj, sem ugledal veliko svojih... res, tukaj sem že hodil...

ČE REČEM TAVANJE — MISLIM V NESKONČNOST TEŽEČO, DRHTEČE — VALUJOČE HOJENJE, TISTO NEKAJ ZA OBZORJEM NIČA, HLADU TEMNIH VOTLIN NESMISLA? KI S SVOJIM MRAZOM STRAŠIJO VSTOPATI LJUDI IN S SVOJO NIČEVO ENERGIJO SE NE PUSTIJO SVETLOBI ČLOVEŠKIH KORAKOV, KI ŽELIJO VSTOPITI VANJE... VSTOPAJO LE REDKI? S SVOJIMI LUČMI. VEČINA, NEMOČNO OBOROŽENA Z RAZSVETLJAVO DOSEDANJEGA ČLOVEŠTVA, PA STOJI IN SE NE UPA VSTOPITI V NEPREDVIDENOST TEMNIH ZREL, STOJIMO PRED NJIMI IN VPIJEJO O KONCU SVETA, KI DA SO TA TEMNA ŽRELA — IN NE VERJAMEJO LJUDEM, KI SE VRAČAJO S SVOJIM OSAMELIH POTI, DA JE TAMKAJ... NEKJE ČEZ — ČUDOVITA DEŽELA SONCA, NEČESA, KAR NAM TUKAJ V TELESIH PODRHATAVA IN SE TAMKAJ ZLIVA V DRHTENJE VSEGA BITJA... TAM JE NEKAJ, KAR TE POLNI Z MOCJO ČLOVEČNOSTI, KI BI LAHKO BILA — KAJTI TAM SI SAM IN KOT TAK LE DEL, NAJTI SI MORAS CELOTO — SE VSAJ EN DEL... IN SE VRNEŠ, LJUDEM PRIPOVEDUJEŠ TER SANJAŠ O TOPLI TISTE LEPE DEŽELE... TAMKAJ... ČEZ; MORDA SE TI VČASIH CELO ZAZDI, DA LAHKO POVEŠ NEKAJ LEPEGA O NJEJ, POVEŠ... IN SE POSLUŠAŠ, O DEŽELI TAMKAJ ČEZ. ČLOVEK SI — IN KOT TAK POSKUŠAŠ — PRIPOVEDUJEŠ, POJEŠ, SI ŽELIŠ IGRATI JIM... DA LEPO GOVORIŠ, TI

PRAVIJO, DA LEPO POJEŠ, TI PRAVIJO, DA DOBER SI IGRALEC, TI PRAVIJO... IN NIČ VEČ: NOBEDEN TI NOČE SLEDITI... IN KO ODIDEŠ, TIHO, KOT ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU, SE LJUDJE RAZHUDIJO, POZABIJO NA TVOJE PESMI, IN TE PRICNO ISKATI... DA BI JIM PAVEDAL BESEDE POZDRAVA.

MORDA TE NAJDEJO, ČE SI SE KLJUB VSEMU ODLOČIL ŽIVETI NEKJE NA ROBU NJIHO, IN NE MOREJO RAZUMETI TVOJEGA PRIJATELJSTVA S SONCEM, ZVEZDAMI IN TRAVO. NAJVEČKRAT TE ODPELJEJO, KAJTI SONCE SIJE SAMO PODNEVI IN NE TUDI PONOČI, KOT JIM PRAVIŠ, ZVEZDE SIJEJO SAMO PONOČI IN NE TUDI PODNE-

VI, KOT JIM PRAVIŠ, TRAVA RASTE SAMO IZ ZEMLJE IN NE TUDI V ZEMLJO, KOT JIM PRAVIŠ, ODPELJEJO TE S KRAJA, KJER SO TE NAŠLI IN POSADIJO V DRUGI KRAJ... ZMAJUJEJO NAD TVOJIMI PRIPOVEDMI... „KO PA JE ŠE VČERAJ TAKO LEPO GOVORIL — TUKAJ JE NJEGOVA KNJIGA, POGLEJTE...“ IN NE VEDO, DA JIM SE VEDNO PRIPOVEDUJEŠ ISTO.

in ko sem se po dobro znani poti že namanjeval proti domu, da bi se položil k spancu, mi je nekaj reklo:

„ZAVIJ MALO V LEVO... DA, TAKO, V SMERI SRCA, DA, TAKO...“

vstopil sem v prostor poln rož, kjer še nikdar nisem bil, čeprav sem se — ne vem, kako je to mogoče, prav lepo jasno videval skozi modro obarvano steklo ločitve med tukaj (to je: tam) in tam, kako neumorno polagam korake in se igram poslušanja, prihajal sem vsakih nekaj časa, torej sem res hodil v krogu.

v prostoru je bilo mnogo vsega — predvsem življenja, dehtečega, raznobarnega — rož. zaželel sem si kakšne — pogled je plaval po njih, a mi nobena ni bila všeč. le kako?

poslal sem se navznoter — in sam odplaval med rožicami in njihovimi blagimi vonji.

pričel sem se vračati — v mladost? vračal sem se... bil sem že čisto blizu točke nč, pravkar sem se rodil, še hip za tem: začutil sem se kot telo samega sebe in telo nekje tamkaj čez, ki pa mora biti tukaj, tukaj, prav blizu, da, v njem samem; kako je tu toplo, vse je mehko, lebdeče kot milni mehurček...

lepa si mi, čeprav da še je toliko lepših rožic.

lepo je tisto nekje tamkaj čez, za tabo? ali v tebi?

s cvetom tvoje rožice postajam vonj tvojih korakov, sledim ti, kako mehko jih pregibavaš,

sledim ti, vem, lahko, morem, z dehtečo rožico v roki zmorem... zmorem ti povedati pesnik iz Kwangtunga,

kaj šepetajo vodne kaplje, ko potujejo proti ustju reke, zmorem ti povedati pesem potovanja vodnih kapljic reke, ko potujejo proti svojemu izviru:

ŠEPETAJO SI BLIŽINO TVOJE SREČE, KO JIM POŠLJEŠ KAČJEGA PASTIRJA PO VALOVH VZRADOŠČENIH NJIHOV POGLEDH,

TREPETANJA DOTIKA ŽARKA SONCA,

POET IZ KWANGTUNGA, KAPLJICE SE IGRAJO NEROJENOST

OTROK TVOJEGA TELESA, KAŽEJO SI NESMEHE TVOJH USTNIC V OČEH IN DRHTE ČAKAJO TVOJEGA PRIHODA —

KDO SMEHLJAL SE JE Z NASMEHOM TVOJIM?

smetje), narave ne vidim kot nekaj spontanega, razumete, darwin je dal spontaničarjem dokaze na rep, da se še sedaj hladijo!

Zlatko: vi imate, kot kaže zelo veliko proti cerkvi?

Križan: nimam dosti, le dve pesti, ampak pretepam se nel!

Zlatko: pustiva to, povejte nekaj lepaga in veselega.

Križan: vesel sem in lepo je, da smo že začeli spoznavati tiste komuniste (nirvaniste in pasivneže), ki se borijo proti komunizmu.

Zlatko: vi ste popolnoma obupni! vas ni sram?

Križan: mislim kot mislim, iskren sem in se ne skrivam po zakajenih gostilnah ob modrovanjih, blebetih in meketanjih. vlabo mi prihaja ob takšnih kvakah, ne pronesem kritike brez dokazov... pa to nima nič za opraviti s prejšnjo lepoto in veseljem, ki ga občutim.

Zlatko: koliko ste stari za tako preprosto globoko misel?

Križan: preveč.

Zlatko: od kod izvira vaša starost?

Križan: brez zveze sem prehitro mislil!

Zlatko: ne razumem.

Križan: jajček je še v kokoši in piščanček je že izvaljen.

Zlatko: razumem.

Križan: toda je še druga razlaga tega pojava. zame to velja: v kokoši je že večilni gumi, peklenki stroj pa je že izvaljen.

Zlatko: nekako tako — atomska bomba v praskupnosti.

Križan: pravilno ste me dopolnili, ste že srečali koga podobnega?

Zlatko: ja, sebe. jaz sem praskupnost v atomski bombi.

Križan: praskupnost z atomskimi bombami zaradi praskupnosti po atomskih bombah.

Zlatko: ste že bili v tujini in kje?

Križan: v savni sem že bil.

Zlatko: ampak to ni tujina.

Križan: pa je tovariš, pri tej onesnaženosti rek so reke le še tujina, tuja svojina, kot da niso naše.

Zlatko: verjamete v vaše spoznanje o kompleksu lastništva?

Križan: verjamem, drgače ga ne bi mogel spoznati in analizirati.

Zlatko: kako? ne razumem!

Križan: paja bez jaja.

Zlatko: v kakšnem smislu?

Križan: povratnem s poudarkom na au!

Zlatko: zakaj!

Križan: futuristična metoda iskanja transkripcije v abiesu nekega tipičnega e-subsa v modulu.

Zlatko: hej, kdo vas je učil materin jezik?

Križan: mati.

Zlatko: in kakšne narodnosti je vaša mati?

Križan: multinaionalna

Zlatko: kaj pomeni ta pojem.

Križan: da je bila in še je v redu ženska, dobra mati.

Zlatko: narodnost?

Križan: človeška.

Zlatko: ampak človeštvo se deli na...

Križan: vem, zato imajo otroci otroke in tako dalje, delijo se kot Pseudomonas florescens ali Sacharomyces cerevisii... dalje se in križajo, mutirajo, regresirajo in dajejo si popuste na železnicah, grižejo se za ušesi, ubijajo se, nekateri se celo ljubijo... drugi si lastijo samo kompleks lastništva.

Zlatko: zakaj se smejite?

Križan: zastrašujoče, omet odpa-da POZOR HUD PES OMET KRUSII!

Tridor
Luh

SI TU?

tu sem, pa nisem tu...

Ko čisto sam, prazen ter nevedno majhen diham veter in te zrem v daljavi, ti z nejasno slutnjo v srcu šepetam:

„Veter, ki vedno znova vodiš samkaj to kot Heleno lepo barko, povej, s kakšno besedo ali darom prepričam neštivila nje prihajanj v prihod? Ali ji lahko še kaj darujem? Sem ji že sploh kaj dal?“

Če pretekli pogovori z vetrom so lahko merilo, sem tokrat nenavadno dolgo čakal v njegovi sprejemnici pod pogledom slovesno zvišanega vratarja — molka. Mislim sem, da sem prijatelja popeljal

v zadrego, jelo me že postajati je sram, ko začutil sem na licih bližino njegovega prihoda:

„DAL SI JI MNOGO, morda za koga bi bilo preveč, bi se utopil, tovor razsul na morsko dno v želji pomladnih ptic preletov zemeljske vrtnice... morda...“

SI V ZABLUDI, KO MI PRAVIŠ, VODJA, NIKOGAR VODJA NISEM IN TUDI NIKOGARŠNJI VAZAL IN SLUGA; SAMO VETER SEM, KI DAJEM HRBTENICO LETOM PTIC,

MOČ, PERUTIM NJIH POLET. SAMO VETER SEM, KI DAL SEM in ki dajem JADROM POLNOST SMERI HOTENJA CILJA, VENDAR

— POT SI IZBIRA BARKA SAMA. TAKO NE VODIM VEDNO ZNOVA KOT PARISA HELENE LEPE BARKE V KROGU JAZ, KI SE — TAKO KOT TI — SAMO DAJEM, AMPAK — LEPA BARKA SAMA! ŠE DIHAŠ IN TAMKAJ ČEZ NA LEPO BARKO S POGLEDOM BEGAŠ... DAJ JI TUDI TOI

IZREŽI, IZBEZAJ IZ OČESNIH SI VDOLBIN OČI.

RAZREŽI SE. KOS PO KOSU. IN SE DAJ. NE ČAKAJ. POHITI. JADRA SEM ŽE NAPEL. SPET ODHAJA...“

si tu?

Pogovor Zlatka K. & Križan F. S. Zlatkom (maj 1972—78)

Zlatko: želite za začetek izraziti misel kar tako?

Križan: počaščen sem zaradi tega sodelovanja v vašem monologu ob dnevu odhoda pomladi in prihoda poletja.

Zlatko: hvala.

Križan: prosim...

Zlatko: če pričnava bi lahko ugotovili, da so protislovja vaš adut pri kartanju?

Križan: kako pa veste, da igram karte? mora prekleto resnično vsakdo vse vedeti?

Zlatko: slabo igrate?

Križan: dobro, toda vedno nisem v pravi formi, saj nisem še zaenkrat profesionallec!

Zlatko: kaj predstavlja vaš lik?

Križan: moj lik predstavlja suhega človeka, v alternaciji z grozo predstavlja nekaj preteklo prihajajočega — nič sedanjega! Dal si bom postaviti spomenik, ko ne bom več slaven?

Zlatko: zakaj spomenik? in ko ne boste slavni?

Križan: vežbal bom metanje papirčkov, ko ne bom več slaven.

Zlatko: nimate koša za odpadke?

Križan: zaenkrat ga še imam, kajti ust nimam vedno odprtih, čeprav sem slaven.

Zlatko: ste ponosni in v vašem ponosu bi rad vedel, kako si predstavljate ljubezen?

Križan: smešno. (polglasno) ta pa postavlja vprašanja? ljubezen je kot oko — nekaj nedefiniranega!

Zlatko: tudi definicija ima definicijo.

Križan: tudi osel lahko ima oslico.

Zlatko: in oba lahko po strani imata osla ali oslico.

Križan: ne, lahko je mula — ako je oslica bila kobila plemenitega rodu, mula je plemenit osel in zajeban konj, kot poezija tomaža kralja razumete.

Zlatko: kaj ima z oslovskim seksom skupnega poezija.

Križan: ali nič ne razmišljate in prebirate...

Zlatko: torej zaničujete kot ustvarjalec tudi vi poezijo, vi Križan.

Križan: jaz nisem Križan, vi ste Križan!

Zlatko: vaša najljubša jed?

Križan: oatmeal-porridge.

Zlatko: kaj je to?

Križan: moja najljubša jed.

Zlatko: in vaše prepričanje o bojektivizmu?

Križan: za nekatere subverzivno, podminirujoče, jaz sem objekt v neki družbeni skupnosti.

Zlatko: sodite kot objekt tudi v širšo združbo?

Križan: seveda, saj poznam nekaj marjetic, levov in podobno, ne narevo pa ne gledam kot idealist (to mi ne uspeva tudi zato ne ker postaja samo slovenija, že pravi zabor za

Utroni, 7

David Flammings

UTRUJENI, BOLNI IN
NEDOLŽNI DEKLICI
TRINAJSTIH LET
POKLANJAM TELE
CVETKE HAIKU

škrata ujameš
samo z velikimi vrati
prve pravljice

od danes do jutri
v tvojih zenicah
na sonce dežuje

pred mano je črta

rdeča
vseeno

rumeni metulji
si na tvojih ustnicah
dlačice štejejo

toliko pajcev
zanjo — na oltarju
enega samega dneva

trinajst pomladi
je šlo preko nje
v tresljajih marca

na vsakem srečanju
se opazuje
v zrcalu svoje ure

v temnih prehodih
so grobovi velikih oči
kamnitih kerubov

v desetih minutah molka
se približuje jutro
v satinasti obleki

potisnjena ob steno
se je pričakovala
skozi zakajeno okno

koliko jih je
v tej megli
in kdo ga je odprl

v tvojih dlaneh
so sluzaste keče
svoj zarod morile

v boječih korakih
je toliko in toliko
neizrečenega

rjava sinica
se z razbolelim trebuščkom
umika na svatbeni ples

prvi pomladni dan
se je kot ranjen klop
zažrl v drugega

zlobno skovikanje
in večerna žalost
v lasih berečice

v pajčevinasti zavesi
si z dvojnimi nitkami
sonce plete šal

nepodarjeni darovi
postajajo v deklici
bojazljivo drgetanje

na razorih spomina
si deklica plete
košaro želja

s soparnimi očmi
se je izognila
prihajajočemu

globoko v mravljah
dremucka rosa
prestrašenih prepelic

komaj vidna jabolka
v prosojni megli hruške
je, skrita

... vsem hčerkam hvaljica Lesle
in boga Lesse,
vsem sestricam
bratov Kantorja in Polukoa ...

literarna priboje
Katedra — Urbani,
10. 8. 1978 št. 4
zbral in uredil: A. Fichtner
fotografiji: T. Petelinšič in
A. Fichtner